

696 sayılı KHK kapsamında, hizmet alımı sözleşmelerinin feshi nedeniyle, yükleniciye ödenecek tazminat için fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği ile KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	39044742-130[Özelge]-E.988259
Tarih	18.11.2019

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Kdv - Ötv Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-130[Özelge]-E.988259

18.11.2019

Konu : Sözleşmenin feshi nedeniyle ödenen tazminatın vergilendirilmesi

İlgide kayıtlı yazınızda, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri gereğince, sürekli işçi kadrosuna geçirileceklerin istihdam edilmesine esas hizmet alımı sözleşmelerinin feshi nedeniyle, idare tarafından yükleniciye ödenecek tazminat bedelleri için fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği ve katma değer vergisi (KDV) hesaplanıp hesaplanmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (1/1) maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

- (4/1) maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin, bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek,

muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleşebileceği

hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, konu ile ilgili olarak 60 No.lu KDV Sirkülerinin "1.2. Tazminatlar" başlıklı bölümünde, "1.2.1. *Herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olarak ortaya çıkmayan tazminat ve benzeri ödemeler prensip olarak KDV'nin konusuna girmemektedir.*

Bu kapsamda, işin sözleşme şartlarına uygun yapılmaması, işin verilen süre içerisinde tamamlanmaması, sözleşmenin feshedilmesi gibi nedenlerle tazminat, cayma bedeli v.b. adlarla yapılan cezai şart mahiyetindeki ödemeler herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olmadığından KDV'nin konusuna girmemektedir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 127 nci maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23 üncü maddenin (ç) bendinde; sürekli işçi kadrolarına geçirileceklerin istihdam edilmesine esas hizmet alım sözleşmelerinin, birinci fıkrada öngörülen geçiş işleminin yapıldığı tarih itibarıyla feshedilmiş sayılacağı, feshedilmiş sayılan sözleşmelerden, sadece yapılan işin tutarı, her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80'ini aşmayanlar için yükleniciye, sözleşmenin yürütülmesine ilişkin her türlü zarara karşılık her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80'i ile yapılan işin tutarı arasındaki bedel farkının %5'inin, fesih tarihindeki fiyatlar dikkate alınarak sözleşmeyi yürüten idare tarafından, yapmış olduğu vergi, resim, harç ve paylar dahil olmak üzere tüm giderler ve mahrum kaldığı kâr karşılığı olmak üzere tazminat olarak ödeneceği ve başkaca bir ödeme yapılmayacağı ve yüklenicinin başka bir hak talebinde bulunamayacağı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri gereğince sürekli işçi kadrosuna geçirileceklerin istihdam edilmesine esas hizmet alımı sözleşmelerinin feshi nedeniyle, idare tarafından yükleniciye yapılacak ödemeler, söz konusu ödemelerin anılan Kararnamede açıkça tazminat olarak nitelendirildiği, ödenecek tutarın yüklenicilerin yapmış olduğu gerçek gider, harcama ve zarar dikkate alınmadan belirlendiği dikkate alındığında, herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden KDV'ye tabi bulunmamaktadır.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat edici kâğıtlar" başlıklı 227 nci maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmüne yer verilmiş olup, söz konusu kayıtların ise, esas itibarıyla, aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak kullanılması uygun görülen belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

Aynı Kanunun 229 uncu maddesinde fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmış; Kanunun 232 nci maddesinde de, fatura kullanmak mecburiyetinde olanlar sayılmıştır.

Bunun yanı sıra, aynı Kanunun 242 nci maddesinde, "*Tüccarlar evvelki maddelerin dışında kalan ve bir hüküm ifade eden veya icabında bir hakkın ispatına delil olarak kullanılabilen mukavelename, taahhütname, kefaletname, mahkeme ilamları gibi hukuki vesikalarla ihbarname, karar örnekleri, vergi makbuzları gibi vergi evrakını dosyada muhafaza etmeye mecburdurlar.*" hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, her hangi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmeyen tazminat ödemeleri için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca fatura düzenleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ancak, söz konusu tazminat ödemesi karşılığında fatura düzenlenmemesi durumunda, ödemeye dair makbuz, dekont vb. evrak ile ödemenin tevsik edilmesi gerekmekte olup, bu belgelerin Vergi Usul Kanununun muhafaza ve ibraz yükümlülüğüne ilişkin hükümleri gereğince, yükümlüler tarafından muhafaza ve istenildiğinde ibraz edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026